

Břeclavánek v Bulharsku

Dětský národopisný soubor „Břeclavánek“ se koncem prázdnin představil na mezinárodním folklorním festivalu spojeném s dětským táborem v městě Montana v Bulharsku. Folklorního festivalu se zúčastnily soubory z Řecka, Makedonie, Turecka, Ukrajiny, Srbska a Černé hory, domácího Bulharska a reprezentant České republiky „Břeclavánek“. Počasí celému festivalu velmi přálo a tak „Břeclavánek“ absolvoval celkem pět koncertů, kde se představil i samotnému bývalému caru Semionu II. – předsedovi vlády Bulharska. Vedoucí souboru i s jedním krojovaným párem byl přijat primátorem města na tamní radnici, kde obdržel dárky pro soubor, ale také pro břeclavskou radnici. Soubor byl velmi dobře připraven a představil se hlavně folklórem z regionu Podluží, ale také poprvé s nově nastudovaným pásmem ze Slovenska. Vyvrcholením celého festivalu byl závěrečný galakonzert ve státní taneční škole v Montaně, kde se vystoupení „Břeclavánku“ velmi vydařilo a právem tak nadchlo početné bulharské publikum. „Břeclavánek“ i ostatní soubory také absolvovaly průvod městem Montana, kde účastníci roztančili Montanské

náměstí a za zvuku muzik z rozličných států a krásné místní fontány ukázali pestrost a rozmanitost krojů. Děti z „Břeclavánku“ v Bulharsku navázali mnoho kamarádství a přátelství, ale také vedoucí souboru poznali, že hostitelský bulharský soubor Mladost a jeho vedení mají k nám vřelý vztah a věříme, že budeme moci je už v budoucnu přivítat opět u nás v Břeclavi na festivale a nebo na společném soustředění obou souborů. K hladkému průběhu celého pobytu „Břeclavánku“ v Bulharsku přispěl i fakt, že by nebylo možné se účastnit tohoto festivalu bez finančního příspěví sponzorů (jmenujme nejvýznamnější) město Břeclav, firmy BORS a.s., GUMOTEX a.s., PETS Hajdinová s.r.o.

Dušan Fíkr

Brněnský Valášek v Bretani

Bretaň – nejzápadnější a turisticky nejsvéráznější oblast Francie nabízí návštěvníkům svou tradiční kulturu, mající základy v keltském původu obyvatel, města, která si zachovala charakter a starou architekturu, lokality s prehistorickými památkami a samozřejmě divoké pobřeží Atlantického oceánu. Tak jsme ji také poznali my, kteří jsme ve dnech 18.–26. 7. 2005 vyrazili s „Dětským národopisným souborem Brněnský Valášek“ na zájezd do Francie. Nejdřív jsme se nechali okouzlit památkami Paříže, kterou jsme se pokoušeli „poznat“ za 10 hodin naší zastávky. Překrásnou tečkou a i odměnou za našlapané kilometry nám byl pohled na západ slunce nad Paříží z Vítězného oblouku a večerní procházka k chrámu Sacré-Coeur. Další den si naše 46ti členná výprava prohlédla proslulá menhirová seskupení v Carnacu a stihli jsme i místní trh s neopakovatelnou atmosférou plný mořských potvůrek, francouzských sýrů, bižuterie i všudypřítomných bretaňských vlajek, které hrdí Bretonci věší i na své domy.

A pak už nás čekal cíl naší cesty – Quimper (nebo též bretaňsky Kemper), šedesátitisícové kulturní centrum západní části Bretaně, které se pro letošní rok stalo hostitelem 42. ročníku mezinárodního folklorního

ho festivalu Europeáda. Mezinárodní organizační výbor tohoto festivalu se neúnavně snaží přispívat ke sblížení národů Evropy prostřednictvím prezentace lidových kultur a vzájemného setkávání jejich interpretů v různých městech Evropy. Těto vždy kolosální akce se letos zúčastnilo na 200 souborů z celé Evropy, jejichž vystoupení probíhala nepřetržitě po celých 5 dní na pódiích i volných prostranstvích celého města. Architektura Quimperu se starými hrázděnými domy a úzkými uličkami byla těmto akcím překrásnou kulisou. I tanečníci a muzikanti Brněnského Valášku předvedli svůj program valašských tanců a písniček na čtyřech takovýchto vystoupeních a vždy nás mile překvapil velký zájem diváků. Díky ubytování ve sportovní hale městečka Plénour-Lanvern 18 km vzdáleného jsme poznali i okolí Quimperu. Ve volném dni jsme vyzkoušeli drsnou krásu, ale i záludnost atlantických pláží (chladná voda, studený vítr, ale sluníčko pálí...) a v naštěstí jediném deštivém odpoledni jsme navštívili překrásné středověké městečko Locronan, které filmaři využili v nejednom historickém filmu. V příhodně deštivé atmosféře zdejších uliček jsme taky pochopili,

proč jsou všechny bretaňské žulové domy i typické kříže pokryté mechem a lišejníkem.

Vývrcholením celé Europeády byl nedělní program. Dopolnední průvod všech souborů ulicemi Quimperu vedl nám už důvěrně známými uličkami kolem katedrály sv. Coentina až k řece Odet a po celé trase všechny účastníky opět povzbuzovalo velké množství nadšených diváků. Závěrečný koncert festivalu na stadionu Penvillers představil na 80 souborů z asi 30 evropských regionů. Letošní ročník totiž pořadatelé pojali s důrazem na prezentaci regionů Evropy a my jsme se spolu s „Voničkou“ z Havířova hrdě ujali zastoupení Moravy. (Mimochodem, Moravané, víte, že moravskou vlajku tvoří vodorovné pruhy bílá-červená-modrá a moravský znak – červenobílá orlice na vlajce Moravy není? My jsme to zjistili až teď, ale už si to budeme pamatovat...!) Pro závěrečný koncert jsme taky spolu s „Voničkou“ připravili společné vystoupení – tanec „Pilky“. Čechy, přesněji Krkonoše, zase reprezentovali naši přátelé a soupeřníci po Europeádách z „Krkonošského Horalu“ z Vrchlabí a „Špindleráčku“ ze Špindlerova Mlýna. Koncert tradičně zakončený Evropskou hymnou a společným rejem všech účastníků na ploše stadionu nenechal nikoho sedět a znovu jakoby připomínal, že myšlenka porozumění má v Evropě naději.

K příjemným zážitkům zájezdu jsme na cestě z Francie přidali ještě osmihodinovou prohlídku Strasbourgu, této malebné metropole Alsaska, a pak už se těšili domů. A věřte, je příjemnou odměnou za přípravu náročného zájezdu přivést houf nadšených účastníků a z prvních rozhovorů s rodiči slyšet útržky jako je tento: „Vlastně jsme pořád zpívali...“.

PS: Souborům doporučujeme stránky festivalu www.europeade.be. Příští ročník se koná ve španělské Zamoře a bude určitě stát za to. *Alena Halašová*

Rusavjan a Rusava na Kanárských ostrovech

Valašský krúžek „Rusavjan“ z Rusavy a cimbálová muzika „Rusava“ se společně zúčastnily Mezinárodního folklorního festivalu v městě Villa de Ingenio na ostrově Gran Canaria. Kromě nás pořadatelé pozvali soubory z Mexika, Kolumbie, Konga, Srbska, Ruska a Španělska. Účinkovalo i šest souborů

z Kanárských ostrovů. Přivítání na letišti v Las Palmas za účasti televizních kamer bylo překvapivé, ale velmi srdečné. Ubytování bylo klasické ve škole s dobrým zázemím a dostatkem vody, což v jižních krajích nebývá vždy pravidlem. Hned první večer jsme byli přijati ředitelem festivalu a společně jsme odsouhlasili program na celý pobyt. Od počátku byla vidět vysoká profesionalita pořadatelů. Následující den jsme účinkovali na úvodní recepci v hlavním městě ostrova Las

Palmas za přítomnosti pořadatelů, zástupců místního ministerstva kultury, sponzorů a televizních štábů. Velkým handicapem se začalo ukazovat počasí, neboť teplota ve stínu překročila 40o C a to zde už nepamatovali dlouhé desítky let. Naštěstí nás čekalo několik dní bez vystoupení a mohl následovat doslova permanentní pobyt na plážích Atlantiku. Pořadatelé se opravdu vyznamenali, co se stravování týká, neboť jídla bylo dostatek a oběd nám vozili až na pláž.

S oficiálním začátkem festivalu se umoudřilo i počasí a teploty klesly o více než 10 °C. První festivalový den jsme absolvovali průvod městem a následně se zahraniční soubory staly diváky, neboť se nám představily všechny zúčastněné soubory z Kanárských ostrovů. Následující dny se rozdělily zahraniční soubory do dvou skupin a střídavě vystupovaly v divadle, nebo v přírodním amfiteátru. Diváci byli vynikající a spontánně reagovali na snahu účinkujících předvést se v co nejlepším světle.

Kromě oficiálních vystoupení se konaly tradičně workshopy, kde vzájemné učení se jednotlivých tanců mělo uvolněnou a zábavnou atmosféru. Ogaři a cérky si vyzkoušeli také místní druh zápasu zvaného Lucha.

Po exkurzi všech zahraničních souborů po ostrově Gran Canaria nás čekal finálový sobotní večer. Značně se ochladilo, dokonce začalo mírně pršet. Prokřehlí byli jak účinkující, tak i diváci. Možná proto byly i reakce publika méně spontánní, než jsme byli zvyklí z minulých vystoupení. Závěrečná hymna festivalu a ohňostroj zakončily 10. jubilejní MFF Villa de Ingenio 2005.

Po dohodě s pořadatelí nás čekal výlet na sousední ostrov Tenerife, kde se původně měl konat další folklorní festival. Bohužel pořadatelé nesehnali dostatek financí a festival zrušili krátce před naším odjezdem z České republiky. Časné ranní vstávání a vysoké vlny oceánu přinesly některým našim členům na trajektu krušné chvíle, na které asi dlouho nezapomenou. Naopak celodenní putování po ostrově Tenerife bylo zážitkem pro všechny zúčastněné. Poslední večer v hlavním městě Santa Cruz měl neopakovatelnou atmosféru, na kterou budeme dlouho vzpomínat. Cesta zpět na Gran Canarii druhý den už proběhla pohodově díky klidné

hladině oceánu. Čekalo nás loučení s pořadatelí a dalšími lidmi, kteří se stali postupně našimi přáteli, a nástup na palubu letadla. Přivítalo nás oznámení, že pro náš let bude šampaňské gratis a od tohoto oznámení nebylo daleko k tomu, aby ze rtů souboráků nezačaly znít valašské písničky. Tak tomu bylo od břehů Španělska až do Prahy. Po hladkém přistání už zpívalo celé letadlo „My sme Valaši...“

S odstupem několika dní můžeme s potěšením konstatovat, že se nám podařilo navázat aktivní kontakty s domácími i zahraničními soubory a přivést si nabídky na účinkování v několika zemích. Jsme přesvědčeni, že se členům „Rusavjanu“ a „Rusavy“ podařilo zažehnout plamének folklorní spolupráce mezi Kanárskými ostrovy a Českou republikou.

Závěrem lze jednoznačně říci, že se oběma souborům podařilo více než důstojně prezentovat náš lidový tanec, zpěv a zvyky a navíc udělat pozitivní krok v umění folklorní diplomacie. Za takový výsledek a reprezentaci je potřeba členům obou souborů upřímně poděkovat.

Miroslav Hovořák

Soubor Jiskra na ostrově Kypr

Koncem letních prázdnin se vrátil plzeňský Soubor písní a tanců „Jiskra“ z folklorního festivalu na ostrově Kypr. Jednalo se o 3. ročník a zúčastnilo se ho celkem 9 domácích a zahraničních souborů. Kromě plzeňské „Jiskry“ přijaly pozvání soubory ze Španělska, Izraele, Srbska, Turecka a samozřejmě z Kypru.. Mekkou festivalu se stalo největší město turecké části ostrova – Levkosa.

Kyperské podnebí je velmi teplé. Proto ho také návštěvníci využívají pro příjemně strávenou dovolenou. Dobré bylo, že se tímto pravidlem řídili i organizátoři festivalu. A tak jsme každý den pobývali na plážích a užívali krásného sluníčka a moře. A teprve večer, když teplota klesla pod 30 °C, byla vystoupení.

Všechny koncerty na Kypru probíhaly na otevřených scénách a všichni měli stanovený čas pro své vystoupení. Pohyboval se od 8 do 12 minut, pouze jednou jsme vystupovali na závěr v délce 20 minut. Každý ze zúčastněných souborů se představil po svém. Početní Španělé přesvědčili svým temperamentem, v jejichž programech nechyběly kastaněty a pronikavě znějící píšťaly. Předvedený šavlový tanec prokázal jejich vysokou taneční vyspělost. Izraelci vystupovali s reprodukovanou hudbou v kostýmech, které v našem vnímání spíše připomínaly jakousi televizní show bez humoru. Naproti tomu Srbové předvedli ukázky mírně stylizovaného folkloru s výbor-

nou živou muzikou. Turci, kteří sklidili asi největší aplaus, prokázali, že kromě jejich drsných, řekl bych „výbušných“ tanců, v sobě mají i kousek lyriky a něhy. Stalo se tak v gala-concertu ukázkami zajímavých svatebních motivů.

Plzeňský soubor „Jiskra“ byl jakýmsi benjamínkem festivalu. Líbily se hlavně holky, a to ze všech souborových složek. Velké uznání sklízel i náš organizační vedoucí Petr Weinfurt. Ve vystoupeních diváci ocenili hlavně celkové provedení, tanečnost, zpěvnost a vzájemné propojení jednotlivých složek. Zajímavé bylo, že jsme spolu se Srby byli jedinými, kdo v tanci i sólově zpíval! Samozřejmě že zabrala „šťavnatá“ česká muzika, která k některým reprodukováným doprovodům zvláště Izraelců byla příjemným pohlazením.

Výkony místních kyperských souborů byly vyvážené, celkově na velmi dobré úrovni. Hlavním pořadatelem festivalu byl soubor „Halsder“, který byl mimochodem hostem MFF ve Frýdku-Místku. Jejich organizovanost je jiná než u nás. „Halsder“ je sdružení, kde se kromě tance věnují i lidovým řemeslům, lidové výrobě apod.

Kyperský ostrov, tak jak jsme ho během týdenního pobytu poznali, je poznamenán obrovskými kontrasty. V první řadě je to neslučitelné náboženství mezi tureckou a řeckou částí obyvatel. Přečasně pláže a přímořská letoviska na jedné straně kazí obrovský nepořádek všude, kam oko pohlédne. Viděli jsme tureckou část zadrátovanou neprodyšnou hranicí s ostrahou a kanony v horách. Třetina obyvatel jsou vojáci. Skoro žádný průmysl ani zemědělství. A přesto pořádají folklorní festival, který umísťují těsně v sousedství hranice s řeckou částí.

Plzeňský Soubor písní a tanců „Jiskra“ byl prvním účastníkem folklorního festivalu na Kypru z ČR. A obstál na jedničku. Pro ty z nás, kteří připravujeme MFF Plzeň, to byla příležitost k navázání nových kontaktů a samozřejmě také k poučení. Během festivalu jsme se dověděli, že my a Španělé máme z jejich strany zajištěn maximální komfort, který mohou hostům nabídnout. Hostům, kteří přijíždějí ze zemí EU. Děkujeme za vše.

Miroslav Šimandl